

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1304/2022
24.02.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић, Драгане Бољевић, Данијеле Николић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Богдановић, адвокат из ..., против тужене Новинске агенције Републике Српске а.д. Бијељина из Бијељине, Босна и Херцеговина, ради повреде ауторског права и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж4 212/21 од 28.10.2021. године, у седници одржаној 24.02.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца, као изузетно дозвољеној, изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж4 212/21 од 28.10.2021. године.

УКИДАЈУ СЕ решење Апелационог суда у Београду Гж4 212/21 од 28.10.2021. године и решење Вишег суда у Београду П4 234/21 од 06.10.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду П4 234/21 од 06.10.2021. године, Виши суд у Београду, као домаћи суд, огласио се ненадлежним за поступање у овој правној ствари, укинуо спроведене радње у поступку и одбацио тужбу.

Апелациони суд у Београду је решењем Гж4 212/21 од 28.10.2021. године, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио решење Вишег суда у Београду П4 234/21 од 06.10.2021. године.

Против правноснажног решења другостепеног суда тужилац је благовремено изјавио ревизију у смислу члана 404. Закона парничном поступку.

Одредбом члана 404. Закона парничном поступку прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Имајући у виду стање у списима предмета, Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној из члана 404. наведеног Закона, ради уједначавања судске праксе.

Испитујући побијано решење у смислу члана 408. ЗПП, у вези члана 420. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

Тужилац је поднео тужбу Вишем суду у Београду против тужене Новинске агенције Републике Српске а.д. Бијељина из Бијељине, са седиштем у Босни и Херцеговини, због повреде ауторских права, јер је дана ...2019. године на интернет сајту www.srna.rs неовлашћено и јавно саопштила ауторско дело без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и то фотографију „портрет ББ“ због чега је тражио накнаду штете. Првостепени суд је закључио да као домаћи суд није надлежан за поступање у овој правној ствари у смислу одредаба члана 46, 53. и 54. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, па је донео решење којим се огласио ненадлежним за поступање, укинуо спроведене радње у поступку и одбацио тужбу, а другостепени суд је, одлучујући по жалби тужиоца, исту одбио и првостепено решење потврдио.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом тужиоца указује на погрешну примену материјалног права од стране нижестепених судова.

Одредбом члана 53. став 1. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља прописано је да у споровима о вануговорној одговорности за штету надлежност суда Савезне Републике Југославије (Србије) постоји ако та надлежност постоји по одредбама члана 46. и члана 50. до 52. овог Закона, или ако је штета настала на територији Савезне Републике Југославије (Србије).

Наведеном одредбом критеријуми за одређивање међународне надлежности домаћег суда дати су алтернативно, што значи да се ради о изабраној надлежности, па испуњеност једног од прописаних критеријума довољна је за успостављање надлежности домаћег суда, јер у конкретном случају накнаду материјалне и нематеријалне штете потражује тужилац који има пребивалиште на територији Републике Србије.

Дакле, како је реч о спору о вануговорној одговорности за штету, првостепени суд је морао утврдити све чињенице од којих зависи место настанка штете, с обзиром на специфичност у конкретном случају, да је наведена повреда ауторског права настала у виртуелном окружењу, односно путем интернета, па се местом настанка штете сматра не само место где је штетна радња предузета, већ и место где су последице штетне радње наступиле, а тужилац има место пребивалишта у ..., Република Србија, а није утврђено ни да ли тужени има своје представништво у Републици Србији, те да тек након тог утврђења одлучи о својој надлежности, што је у складу са одредбом члана 16. став 3. Закона парничном поступку.

Основани су и ревизијски наводи да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 472. став 1. ЗПП, јер се не ради о спору мале вредности (сходно члану 23. став 1. тачка 7. Закона о уређењу судова о споровима о ауторским и сродним

правима одлучује виши суд у првом степену), а није применио одредбу члана 296. ЗПП – није доставио тужбу на одговор туженом и самим тим није дао могућност туженом да одговором на тужбу (или упуштањем у расправљање) буде заснована надлежност домаћег суда у смислу члана 50. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља.

Са изнетих разлога, оба нижестепена решења су морала бити укинута.

У поновном поступку првостепени суд ће поступити по наведеним примедбама, након чега ће правилном применом материјалног права донети правилну и закониту одлуку.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке, на основу члана 416. став 2. у вези члана 420. став 6. Закона парничном поступку.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**